

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Tomáše Blažka a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **V. V. D.**, zastoupený advokátkou Mgr. Petrou Zakaria, se sídlem 28. října 3390/111a, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 6. 2023, č. j. OAM-523/LE-BA01-HA15-2023, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 9. 2023, č. j. 19 Az 26/2023 - 48,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce advokátce Mgr. Petře Zakarii **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 3 400 Kč. Uvedená částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady zastoupení žalobce **nese** stát.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 6. 2023. Tímto rozhodnutím nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12 až §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Při posouzení věci vycházel krajský soud z následujícího skutkového stavu. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 23. 4. 2023. Do České republiky přicestoval autostopem a pěšky v říjnu roku 2022 z Ukrajiny, kde měl pracovní vízum. O mezinárodní ochranu požádal z toho důvodu, že ve Vietnamu prohrál hodně peněz v hazardních hrách a má proto vysoký dluh. Lichváři, od nichž si půjčil, mu ve vlasti neumožní žít normální život. Kvůli ochraně před lichváři se však na žádné státní ani jiné

orgány neobrátil. Sám s vietnamskými státními orgány či bezpečnostními složkami nikdy žádné problémy neměl, trestně stíhán nebyl a politicky se neangažoval. Svůj předchozí pobyt v České republice si nijak nelegalizoval, neboť nemá osobní doklady. Žalobce je ženatý, manželka a děti žijí ve Vietnamu. Je zdrav, nemá žádná zdravotní omezení ani jiné potřeby.

[3] Po zhodnocení výše uvedených skutečností dospěl krajský soud k závěru, že podmínky pro udělení mezinárodní ochrany žalobci nejsou splněny, a rozhodnutí žalovaného je tudíž zákonné.

[4] Kasační stížnost podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., tedy pro nesprávné posouzení právní otázky hrozby vážné újmy kvůli pronásledování a vyhrožování ze strany lichvářů, a pro nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. K prvnímu důvodu uvedl, že státní orgány ve Vietnamu ho nejsou schopny před lichváři ochránit, proto se na ně ani neobracel. Z tohoto důvodu po něm ani nelze spravedlivě požadovat, aby svá práva hájil v zemi původu. Podle jeho názoru pronásledování a vyhrožování ze strany lichvářů může způsobit vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, za situace, kdy poskytovaná ochrana ze strany státu není dostatečná. V této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 55. Krajský soud přitom obavy stěžovatele z pronásledování zlehčil. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pak spatřuje stěžovatel v tom, že se soud nezabýval individuální situací stěžovatele a ochotou státu původu poskytnout mu ochranu, respektive efektivitou takové ochrany. Ztotožnil se tak se závěry žalovaného bez bližšího zkoumání a právní argumentace. V souhrnu je stěžovatel toho názoru, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, eventuálně též podmínky § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.

[5] Zásadní přesah svých zájmů, a tudíž přijatelnost kasační stížnosti pak stěžovatel spatřuje v tom, že do obdobné situace jako on se může dostat kterýkoliv občan Vietnamu, jenž bude pronásledován ve spojitosti s lichvářskou půjčkou a nebude se domáhat všemi prostředky ochrany své osoby v zemi původu.

[6] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil jak napadený rozsudek, tak i rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Do doby, než bude o věci rozhodnuto, pak požádal o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

[7] Ve vyjádření ke kasační stížnosti se žalovaný ztotožnil se závěry napadeného rozsudku, dle jeho názoru se soud řádně vypořádal se všemi relevantními námitkami. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost pro nepřijatelnost odmítl, eventuálně jako nedůvodnou zamítl.

[8] Než přistoupí k posouzení věci samé, Nejvyšší správní soud předesílá, že o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku nerozhodoval, neboť v tomto řízení ve věci mezinárodní ochrany má kasační stížnost odkladný účinek ze zákona.

pokračování

[9] Na úvod se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

[10] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, *[p]řesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.*

[11] Stěžovatel spatřuje přijatelnost kasační stížnosti v nutnosti zodpovězení právní otázky, zda je žadatel o mezinárodní ochranu pronásledovaný soukromými osobami (zde lichváři kvůli dluhu) povinen vyčerpat vnitrostátní prostředky ochrany v zemi původu za situace, kdy podle jeho názoru nejsou účinné, přičemž se podobná situace může týkat vícero takto postižených, a dále v hrubém pochybení soudu spočívajícím v nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku.

[12] Na stěžovatelem nastolenou právní otázku však Nejvyšší správní soud v minulosti nepřímou odpověděl a ani v nyní posuzovaném případě nemá důvod svůj právní názor měnit. Podstatná je především skutečnost, že stěžovatel není ze strany soukromých osob pronásledován ze žádného azylově relevantního důvodu ve smyslu § 12 zákona o azylu, teprve poté je pak z tohoto hlediska relevantní i skutečnost, zda jsou státní orgány v zemi původu schopny poskytnout mu vůči takovému jednání ochranu. K tomu lze primárně uvést např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49, jenž se svými skutkovými okolnostmi nejvíce blížil případu stěžovatele, ale i následující rozsudky ze dne 24. 2. 2005, č. j. 8 Azs 13/2005 - 41, a ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 81/2006 - 85. Z výše uvedeného je zřejmé, že se jedná o ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, která poskytuje dostatečnou odpověď na stěžejní právní otázku projednávané věci.

[13] Stěžovatelem akcentovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 55, na tomto základním pohledu nic nezměnil, pouze s ohledem na kvalifikační směrnici rozšířil možnost zohlednit v rámci doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu hrozící vážnou újmu ze strany soukromých osob. Z hlediska tohoto ustanovení zákona však stěžovatel v žalobě nic plausibilního netvrdil, respektive neuvedl žádné věrohodné indicie, jež by jeho tvrzení podporovaly. Ty tak zůstaly jak v otázce hrozící vážné újmy, tak v otázce účinné ochrany ze strany státu, v rovině pouhých spekulací. Krajský soud se proto podle názoru Nejvyššího správního soudu uvedenou otázkou zabýval dostatečně. O nepřezkoumatelnosti jeho rozsudku, a tudíž i o hrubém

pochybení ze strany soudu, jež by mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele, tak nelze hovořit.

[14] Nejvyšší správní soud tedy v projednávané věci neshledal žádnou okolnost, jež by svým významem zásadním způsobem přesahovala vlastní zájmy stěžovatele, kasační stížnost proto podle výše citovaného ustanovení § 104a odst. 1 s. ř. s. jako nepřijatelnou odmítl.

[15] Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Vzhledem k okolnostem případu neshledal při rozhodování o nákladech důvody pro aplikaci věty II. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28.

[16] Ustanovená zástupkyně stěžovatele advokátka Mgr. Petra Zakaria učinila ve věci jeden hlavní úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhl.č. 177/1996 Sb., za což jí náleží odměna vypočtená podle § 7 a § 9 odst. 4, písm. d), cit. vyhl. ve výši 3 100 Kč a náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 cit. vyhl. ve výši 300 Kč, celkově tedy 3400 Kč. Uvedená částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady zastoupení stěžovatele nese stát (§ 60 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 30. května 2024

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu